

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 13 päivänä heinäkuuta 2020

563/2020

Laki ajokorttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajokorttilain (386/2011) 2 ja 5 §, 6 §:n 3 momentin 2 kohdan suomenkielinen sanamuoto, 9 §:n 2 momentti, 17 §, 30 §:n 1 momentti, 42 §:n 3 momentin 3 kohta sekä 81 §:n 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §, 9 §:n 2 momentti ja 42 §:n 3 momentin 3 kohta laissa 387/2018, 5 § osaksi laeissa 1081/2012, 387/2018 ja 372/2019, 6 §:n 3 momentin 2 kohta laissa 1081/2012 sekä 17 §, 30 §:n 1 momentti ja 81 §:n 4 momentti laissa 938/2018, seuraavasti:

2 §

Soveltamisalan rajaus

Tämän lain säännöksiä ajo-oikeudesta ja ajokortista sekä muusta ajettaessa mukana pidettävästä luvasta ja todistuksesta sovelletaan moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettamiseen tieliikennelaissa (729/2018) tarkoitetulla tiellä.

Ajokorttia ei kuitenkaan vaadita kuljettaessa kävellen moottorikäyttöistä ajoneuvoa, joka myös on tarkoitettu kävellen kuljettavaksi, taikka kaksi- tai kolmipyöräistä moottorikäyttöistä ajoneuvoa, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 25 kilometriä tunnissa ja jonka ajoneuvon valmistaja myös on määritellyt ajoneuvon suurimmaksi rakenteelliseksi nopeudeksi ajoneuvon hyväksynnän yhteydessä. Kaksi- tai kolmipyöräistä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettavan on oltava 15 vuotta täyttänyt.

Tämä laki ei koske ajokortin tai muun vastaavan luvan kelpoisuutta Ahvenanmaalla tai Ahvenanmaalla annettua ajokorttia ja sen kelpoisuutta muualla Suomessa, jollei toisin säädetä.

5 §

Ikävaatimukset

Vähimmäisikä ajokortin saamiseksi on:

- 1) AM-luokassa 15 vuotta;
- 2) A1-luokassa 16 vuotta;
- 3) A2-luokassa 18 vuotta;
- 4) A-luokassa 24 vuotta tai, jos henkilöllä on A2-luokan ajokortti, joka on ollut hänellä vähintään kahden vuoden ajan, 20 vuotta;
- 5) B- ja BE-luokassa 18 vuotta;
- 6) C1- ja C1E-luokassa 18 vuotta;

7) C- ja CE-luokassa 21 vuotta tai, jos henkilöllä on muu kuin nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella saavutettu kuorma-auton kuljettajan perustason ammattipätevyys, 18 vuotta;

8) D1- ja D1E-luokassa 21 vuotta;

9) D- ja DE-luokassa:

a) 24 vuotta tai, jos henkilöllä on nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella saavutettu linja-autonkuljettajan perustason ammattipätevyys, 23 vuotta, tai jos henkilöllä on muu kuin nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella saavutettu linja-autonkuljettajan perustason ammattipätevyys, 21 vuotta; taikka

b) D-luokassa 18 vuotta, jos henkilö on suorittanut linja-autonkuljettajan tehtäviin valmistavan ammatillisen perustutkinnon ja hänellä on muu kuin nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella saavutettu linja-autonkuljettajan perustason ammattipätevyys;

10) T-luokassa 15 vuotta.

Edellä 1 momentin 7 ja 9 kohdassa tarkoitettua perustason ammattipätevyyttä ei C-, CE- ja D-luokan tutkinnon suorittamiseksi vaadita siltä, joka on liikenteen palveluista annetun lain 33 §:n 1 momentissa tarkoitettua ammatillisessa koulutuksessa, johon sisältyy mainitun perustason ammattipätevyyden suorittaminen ja jolla on mainituksessa 33 §:ssä tarkoitettu hyväksymisasiakirja. Ennen edellä tarkoitettua perustason ammattipätevyyden saavuttamista tässä momentissa tarkoitettu ajo-oikeus on voimassa vain hyväksymisasiakirjalla tehtävissä kuljetuksissa tai kun säädetty ikävaatimus muulla perusteella täyttyy.

Edellä 1 momentin 9 kohdan b alakohdassa säädetty ikävaatimus koskee myös D-luokan ajokortin saamista liikenteen palveluista annetun lain 33 §:ssä tarkoitettuja ajoja varten, jos kysymyksessä on mainituksessa alakohdassa tarkoitettu ammatillinen perustutkinto ja opiskelijalla on muu kuin nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella saavutettu linja-autonkuljettajan perustason ammattipätevyys. D-luokan ajokortti on voimassa vain Suomessa ennen kuin haltija täyttää 9 kohdan a alakohdassa säädetyn ikävaatimuksen.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, C-luokan ajokortin vähimmäisikä on kuitenkin 18 vuotta ja D-luokan ajokortin 21 vuotta, jos kysymyksessä on ajoneuvon kuljettaminen liikenteen palveluista annetun lain 28 §:n 2 tai 3 kohdan mukaisesti pois lukien ajoneuvojen katsastamiseen liittyvät koeajot. Ajokortti on voimassa vain tässä momentissa tarkoitetuissa ajoissa Suomessa. Rajoitus merkitään ajokorttiin, ja se on voimassa siihen saakka, kunnes ajokortin luokkaa vastaavat vähimmäisikävaatimukset muuten täyttyvät.

A-luokkaan kuuluvan kolmipyörän kuljettamisen vähimmäisiästä säädetään 7 §:n 1 momentissa.

Edellä 1 momentin 5 kohdasta poiketen vähimmäisikä ajokortin saamiseksi B- ja BE-luokassa on 17 vuotta, jos kysymyksessä on henkilö, joka opiskelee ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa, johon sisältyy kuorma- tai linja-auton ajo-oikeuden suorittaminen. Opiskelu on osoitettava oppilaitoksen antamalla todistuksella teoriakokeeseen tullessa. Ennen 1 momentin 5 kohdassa säädetyn vähimmäisiän saavuttamista ajo-oikeus oikeuttaa vain tässä momentissa tarkoitettuun opiskeluun liittyviin ajoihin.

6 §

Ajo-oikeus

Lisäksi ajo-oikeutta koskevat seuraavat rajoitukset:

2) C- tai CE-luokan ajo-oikeutta ei ole, jos ajo-oikeuden haltija ei enää täytä 5 §:n 2 momentissa säädettyä vaatimusta ammatillisen perustutkinnon suorittamisen keskey-

tymisen johdosta eikä hänellä ole 5 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua perustason ammattipätevyyttä, eikä D-luokan ajo-oikeutta ole, jos ajo-oikeuden haltija ei enää täytä 5 §:n 3 momentissa säädettyä vaatimusta ammatillisen perustutkinnon suorittamisen keskeytymisen johdosta;

9 §

Ajokorttiluvan hakeminen

Ajokorttilupa voidaan myöntää aikaisintaan vuotta ennen kuin hakija täyttää ajokortin luokkaa vastaavan ikävaatimuksen. B-luokan ajokorttilupa voidaan kuitenkin myöntää aikaisintaan kaksi vuotta ennen ikävaatimuksen täyttymistä. Edellä 7 §:n 4 momentissa tarkoitettuna ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeutta varten ajokorttilupaa hakevalla on oltava B-luokan ajo-oikeus. Jos haetun ajokorttiluokan vähimmäisikävaatimus on alle 18 vuotta eikä hakija ole täyttänyt mainittua ikää, ajokortin saamiseksi vaaditaan huoltajan suostumus. Suostumus on edellytys kuljettajantutkinnon suorittamiseksi ja se koskee myös 5 §:n 5 momentissa tarkoitettuja ajokortin suorittajia.

17 §

Ajokortin terveysvaatimukset ryhmässä I

Ryhmään 1 kuuluvia luokkia vastaavan ajokorttiluvan edellytyksenä on seuraavien terveysvaatimusten täyttäminen:

1) ajokorttiluvan hakijan näöntarkkuus on tarvittaessa korjaavia linssejä käyttäen molempien silmien yhteisnäkönä vähintään 0,5; jos hakija on menettänyt näön toisesta silmästä tai hän muuten käyttää ainoastaan toista silmää näköhavaintoja tehdessään, näöntarkkuuden on oltava vähintään 0,5 ja silmien tilan on täytynyt jatkua niin kauan, että hän on sopeutunut ainoastaan toisen silmän käyttämiseen;

2) hakijan näkökenttä täyttää ajokorteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY, jäljempänä *ajokorttidirektiivi*, liitteessä III säädetyt näkökenttää koskevat vähimmäisvaatimukset niin, että näkökenttä ei heikennä olennaisesti hänen kykyään kuljettaa turvallisesti tähän ryhmään kuuluvaa ajoneuvoa;

3) hakijalla ei ole sellaista ajokorttidirektiivin liitteessä III mainittua vikaa, sairautta tai vammaa, joka olennaisesti heikentää hänen kykyään toimia tässä momentissa mainittuun luokkaan kuuluvan ajoneuvon kuljettajana taikka, jos hänellä on ajokykyyn vaikuttava vika, sairaus tai vamma, se ei heikennä olennaisesti hänen kykyään toimia automaattivaihteisen tai alkolukolla taikka erityisin ajohallintalaittein varustetun ajoneuvon kuljettajana.

Poiketen siitä, mitä ajokorttidirektiivin liitteen III kohdassa 12.6 säädetään pelkästään unenaikaisista epileptisiä kohtauksista, tulee terveysvaatimusten täyttymisessä arvioida unenaikaisia epileptisiä kohtauksia samalla tavalla kuin valveaikaisia.

Erikoislääkäri voi erityisestä syystä poiketa lausunnossaan 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista näkökenttää koskevista ajokorttidirektiivin vähimmäisvaatimuksista ja katsoa terveysvaatimusten täyttyvän, jos ajokorttidirektiivin liitteessä III säädetyt vaatimukset muutoin täyttyvät ja tarvittaessa suoritettava ajokoe sitä puoltaa. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua näkökenttää koskevien vaatimusten täyttymisestä ja näkökenttävaatimuksista poikkeamisesta sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja muita terveysvaatimuksia koskevien vaatimusten täyttymisestä. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset terveysvaatimusten täyttymisen tutkimiseksi ja ajoterveyden arvioimiseksi tehtävistä tarkastuksista ja niiden sisällystä niin, että ajokorttidirektiivin ja liikenneturvallisuuden vaatimukset täyttyvät.

30 §

Ajokorttiluvan ja muun luvan raukeaminen sekä ajokortin hävittäminen

Ajokorttilupa raukeaa kolmen vuoden kuluttua ajokorttiluvan myöntämispäivästä siltä osin kuin lupaan merkittyä luokkaa vastaavaa ajokorttia tai väliaikaista ajokorttia ei ole luovutettu.

42 §

Opetusluvan myöntämisen edellytykset ryhmän 1 ajokorttia varten

Hakijaa ei ole pidettävä henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan opetustehtävään sopivana, jos hän on:

3) rikosrekisteriin tai sakkorekisteriin sisältyvien tietojen perusteella muutoin toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton opetustehtävään.

81 §

Autokoulun valvonta

Autokoulussa on pidettävä kirjaa oppilaista ja heille annetusta opetuksesta, opetuksessa käytetyistä ajoneuvoista, opetustavasta sekä opetuksesta annetuista opetustodistuksista. Autokoulun on säilytettävä tässä momentissa tarkoitettu oppilaskirjanpito opetuksen järjestämivuotta seuraavan kuuden kalenterivuoden ajan, minkä jälkeen oppilaskirjanpito on hävitettävä.

Tämä laki tulee voimaan 13 päivänä heinäkuuta 2020.

Mitä 81 §:n 4 momentissa säädetään asiakirjojen säilytysajasta, sovelletaan myös ennen tämän lain voimaantuloa laadittuun oppilaskirjanpitoon.

Naantalissa 9 päivänä heinäkuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka